

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-педагогічної роботи
проф. М.Р.Гжегоцький

“ ” 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

виробнича лікарська практика з хірургічної стоматології

підготовки фахівців рівня спеціаліст вищої освіти
галузі знань **22 «Охорона здоров'я»**
спеціальності **221 «Стоматологія»**
факультет, курс: стоматологічний, IV

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії
Протокол № 10
від “10” серпня 2018 р.
Завідувач кафедри
проф. Варес Я.Е.

Затверджено
профільною методичною комісією
з стоматологічних-дисциплін
Протокол № 3
від “31” серпня 2018 р.
Голова профільної методичної
комісії
проф. Кордіяк А.Ю.

Робоча програма навчальної дисципліни виробнича лікарська практика з хірургічної стоматології

підготовки фахівців рівня спеціаліст вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 221 «Стоматологія» факультет, курс: стоматологічний, IV

складена завідувачем кафедри, д.мед.н., професор Варес Я.Е.,

завучем кафедри, к.мед.н., доцент Медвідь Ю.О.

на підставі Робочої навчальної програми з виробничої лікарської практики з хірургічної стоматології для студентів IV курсу стоматологічного факультету, затвердженої профільною методичною комісією, протокол № 3 від «28» серпня 2015 р.

**Зміни та доповнення до Робочої програми навчальної дисципліни
на 2018-2019 н.р.**

№ п/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
1	Оновлено список літератури (розділ 5)	20 червня, № 10	

Завідувач кафедри хірургічної стоматології

та щелепно-лицевої хірургії

проф. Варес Я.Е. _____

ПЕРЕЛІК РОЗДІЛІВ:

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ
3. ПЕРЕЛІК ЗНАНЬ ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ СТУДЕНТ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ
4. ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ
5. ОСНОВНА І ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА
6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма виробничої лікарської практики для студентів 4-го курсу стоматологічних факультетів для вищих медичних закладів освіти України IV рівнів акредитації складена згідно Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII, з урахуванням виконання наказу МОН України №47 від 26.01.2015 «Про особливості формування навчальних планів на 2015-2016 н.р.», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.02.2015 за №132/26577; наказу МОЗ України від 07.12.2009 №929 із змінами, внесеними наказом МОЗ України від 08.07.2010 №541 «Про затвердження та введення нового навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» кваліфікації «лікар-стоматолог» у вищих навчальних закладах IV рівня акредитації за спеціальністю 7.110106 «Стоматологія».

Головним завданням кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії вищого навчального закладу III-IV рівнів акредитації на додипломному етапі є підготовка лікаря, який засвоїв питання теорії й практики з усіх розділів хірургічної стоматології та основ щелепно-лицевої хірургії, починаючи з організації роботи хірургічного відділення стоматологічної поліклініки та щелепно-лицевого стаціонару до надання кваліфікованої хірургічної стоматологічної допомоги та невідкладної щелепно-лицевої хірургії.

Програма складена у відповідності з наступними нормативними документами:

- освітньо-кваліфікаційними характеристиками (ОКХ) і освітньо-професійними програмами (ОПП) підготовки фахівців, затвердженими наказом МОН України від 16.04.03 за №239 «Про затвердження складових галузевих стандартів вищої освіти з напрямку підготовки 1101 «Медицина»;

- наказу МОН України №47 від 26.01.2015 «Про особливості формування навчальних планів на 2015-2016 н.р.»;

- листів МОН України від 20.01.2015 №1/9-19 «Щодо організації атестації здобувачів вищої освіти та організації освітнього процесу», від 13.03.2015 №1/9-

126 «Щодо особливостей організації освітнього процесу та формування навчальних планів у 2015-2016 навчальному році»;

- листів МОЗ України від 24.03.2015 №08.01-47/8986 та від 16.04.2015 №08.01-47/12037 «Про затвердження скорегованих навчальних планів додипломної підготовки фахівців галузей знань 1201 «Медицина» та 1202 «Фармація»;

- рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін, затвердженими наказом МОЗ України від 24.03.2004 за №152 «Про затвердження рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін» зі змінами та доповненнями, внесеними наказом МОЗ України від 12.10.2004 за №492 «Про внесення змін та доповнень до рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін»;

- наказу МОЗ України № 52 від 31.01.2005 «Про затвердження та введення нового навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» кваліфікації «лікар» у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації України за спеціальностями «лікувальна справа», «педіатрія», «медико-профілактична справа»;

- наказу МОЗ України №414 від 2007 «Про зміни до наказу МОЗ України №52 від 31.01.2005»;

З введенням в методологію викладання стоматологічних дисциплін освітньо-кваліфікаційних характеристик (ОКХ) та ОПП, ступеневої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 20.01.1998 р. №65) чітко визначилися рангові критерії навчання розділів пропедевтики хірургічної стоматології, факультетської хірургічної стоматології й щелепно-лицевої хірургії та госпітальної щелепно-лицевої хірургії.

Відповідно до навчального плану проходження виробничої лікарської практики на 4 курсі передбачено тоді, коли студентом набуті знання з основних клінічних дисциплін (терапевтична стоматологія, ортопедична стоматологія, хірургічна стоматологія, фармакологія), з якими інтегрується програма виробничої практики. У свою чергу, практика формує засади продовження

подальшого вивчення студентом клінічних дисциплін – терапевтичної стоматології, ортопедичної стоматології, хірургічної стоматології, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами "по вертикалі" та формування умінь застосовувати знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Виробнича лікарська практика студентів 4-го курсу для хірурга-стоматолога – 2 тижні в хірургічному відділенні стоматологічної поліклініки або стаціонару.

Виробнича практика з хірургічної стоматології проводиться в зимовий період. Практика передбачає самостійне опанування студентами практичними навичками згідно освітньо-професійної програми підготовки фахівців (ОПП) та освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ), яке контролюється керівниками – викладачами профільних кафедр та керівниками виробничої практики від бази. Поточна навчальна діяльність студентів оцінюється керівниками – викладачами практики від вищого навчального закладу.

Підсумковий контроль засвоєння виробничої лікарської практики відбувається в останній день практики після її завершення. Контроль проводиться викладачами профільних кафедр у присутності керівника від бази практики.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Мета проведення виробничої лікарської практики полягає у закріпленні практичних навичок у межах цілей, визначених у освітньо–професійній програмі підготовки фахівців за спеціальністю 7.12010005 «Стоматологія». На підставі кінцевих цілей сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети проходження виробничої лікарської практики.

Кінцеві цілі виробничої лікарської практики з хірургічної стоматології:

- застосовувати основні принципи асептики, антисептики, знеболювання;
- аналізувати результати обстеження стоматологічного хворого в клініці хірургічної стоматології;

- визначати синдромний діагноз онкологічного захворювання щелепно-лицевої ділянки;
- визначати характер лікування захворювання у клініці хірургічної стоматології;
- визначити основні синдроми і симптоми в клініці хірургічної стоматології;
- визначити попередній клінічний діагноз онкологічного захворювання щелепно-лицевої ділянки;
- визначати вроджені та набуті вади щелепно-лицевої ділянки в клініці хірургічної стоматології;
- виявляти різні клінічні варіанти найбільш, поширених, ускладнень захворювань у клініці хірургічної стоматології;
- демонструвати володіння принципами онкологічної настороженості в повсякденній роботі хірурга-стоматолога;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця;
- діагностувати невідкладні стани в клініці хірургічної стоматології;
- інтерпретувати вплив факторів навколишнього середовища на загальне та стоматологічне здоров'я населення;
- надавати необхідну невідкладну допомогу в клініці хірургічної стоматології;
- обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз в клініці хірургічної стоматології;
- обґрунтовувати і формулювати синдромний діагноз в клініці хірургічної стоматології;
- проводити диференціальну діагностику в клініці хірургічної стоматології;
- проводити обстеження стоматологічного хворого в клініці хірургічної стоматології;
- проводити хірургічне лікування основних стоматологічних захворювань;

- ставити остаточний клінічний діагноз основних захворювань в клініці хірургічної стоматології;

- трактувати етіологію, патогенез та морфологічні зміни на різних етапах розвитку хвороби, структурні основи видужання, ускладнень та наслідків хвороб щелепно-лищевої ділянки;

- трактувати загальні принципи лікування хворих з різними дефектами твердих тканин, зубних рядів та іншою патологією зубо - щелепної системи.

Конкретні цілі:

- вміти зібрати та проаналізувати скарги хворого та анамнез при запальних захворюваннях, пошкодженнях та пухлинах щелепно-лищевої ділянки;

- провести обстеження хворого;

- описати рентгенограму зубів та кісток щелепно-лищевої ділянки;

- поставити попередній діагноз;

- провести диференційну діагностику;

- призначити додаткові методи обстеження;

- направити хворого на консультацію лікарів з інших спеціальностей;

- поставити заключний діагноз;

- оформити амбулаторну карту хворого, листок непрацездатності, довідку про стан здоров'я хворого, виписку із амбулаторної карти;

- призначити лікування ускладнень після видалення зуба (альвеоліт, альвеолоневрит, неврит та ін.);

- призначити лікування ускладнень знеболювання (гематома, післяін'єкційні інфільтрати, контрактури та ін.);

- надати невідкладну допомогу при непритомності, колапсі, епілептичному випадку, анафілактичному шоці;

- виконати оперативне втручання при пухлинах та пухлиноподібних утвореннях м'яких тканин (папілома, фіброма, атерома, ретенційна кіста та ін.);

- провести післяопераційне лікування хворого з пухлиноподібними утвореннями м'яких тканин;

- виконати оперативне втручання при пухлинах та пухлиноподібних утвореннях щелеп (кіста, епулід та ін.);
- призначити післяопераційне лікування хворому з пухлинами та пухлиноподібними утвореннями щелеп;
- провести хірургічне лікування хронічного періодонтиту (резекція верхівки кореня, гемісекція, ампутація, коронорадикулярна сепарація, реплантація).

3. ПЕРЕЛІК ЗНАТЬ ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ СТУДЕНТ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

№	Тема	Кількість годин
1.	Структура і організація хірургічної стоматологічної населенню України. Ознайомлення з роботою лікаря хірурга-стоматолога. Виявлення факторів ризику розвитку основних стоматологічних захворювань в залежності анатомо-фізіологічних особливостей будови щелепно-лицевої ділянки.	6
2	Методи обстеження хворого. Алгоритм стоматологічного обстеження пацієнта з хірургічною стоматологічною патологією. Суб'єктивні і об'єктивні методи діагностики.	6
3	Стоматологічний інструментарій рекомендований для виконання хірургічних маніпуляцій у порожнині рота. Санітарно-епідемічні вимоги роботи лікаря хірурга-стоматолога.	6
4	Методика місцевого знеболення при амбулаторних хірургічних втручаннях на верхніх та нижній щелепах.	6
5	Методики типового і нетипового видалення зубів на верхніх та нижній щелепах.	6
6	Показання та протипоказання до оперативного втручання в амбулаторній хірургічній стоматологічній практиці. Методика	6

	проведення оперативних втручань: періостотомії при підокісному абсцесі; альвеолотомії, резекції верхівки кореня, гемісекції, короно-радикулярної сепарації.	
7	Методика обстеження хворих з травматичними ушкодженнями щелепно-лищевої ділянки.	6
8	Методика оперативних втручань у хворих з травматичними ушкодженнями щелепно-лищевої ділянки.	6
9	Ускладнення при видаленні зубів (кровотеча, альвеоліт, альвеолоневрит). Їх лікування та профілактика. Лікування та профілактика ускладнень травматичних пошкоджень щелепно-лищевої ділянки (травматичний остеомієліт, травматичний верхньощелепний синусит та ін.). Алгоритм дій хірурга-стоматолога на амбулаторному прийомі.	6
10	Післяопераційне лікування хворих із травматичними ушкодженнями та запальними захворюваннями щелепно-лищевої ділянки.	4
11	Диференційований залік	2

Перелік практичних навичок та вмінь на час проходження виробничої практики «Виробнича лікарська практика з хірургічної стоматології»

1. Продемонструвати вміння застосовувати принципи медичної деонтології у хірургічній стоматологічній практиці.
2. Продемонструвати володіння сучасними методами та принципами санітарно-просвітницької роботи.
3. Визначити основні структурні підрозділи організації стоматологічної хірургічної допомоги населенню України.
4. Демонструвати вміння збирати скарги та анамнез.
5. Демонструвати вміння заповнення медичної документації.
6. Провести пальпаторне дослідження при запальних захворюваннях,

пошкодженнях м'яких тканин та кісток щелепно-лицевої ділянки.

7. Вміти взяти мазок, відбиток для цитологічного дослідження.
8. Володіти методами виконання місцевого знеболювання в щелепно-лицевій ділянці (аплікаційне, інфільтративне).
9. Володіти методами виконання провідникового знеболювання на верхній щелепі.
10. Володіти методами виконання провідникового знеболювання на нижній щелепі.
11. Провести типове видалення зубів.
12. Провести нетипове видалення зубів.
13. Провести видалення напівретинованих та ретинованих зубів.
14. Здійснити розкриття субперіостальних абсцесів.
15. Здійснити розкриття абсцесів м'яких тканин, флегмон.
16. Продемонструвати розсічення та висічення слизової оболонки при перікоронаритах.
17. Володіти методикою видалення секвестрів при обмеженому остеомієліті.
18. Провести зупинку кровотечі після видалення зуба.
19. Здійснити тампонування та ушивання ямки при перфорації верхньощелепної пазухи.
20. Вміти зробити пункцію при запальних процесах щелепно-лицевої ділянки
21. Вміти виконати хірургічне лікування хронічного періодонтиту (резекція верхівки, гемісекція, ампутація, короно-радикулярна сепарація, реплантація).
22. Провести зондування нориці, протоків слинних залоз, видалення конкрементів з протоків.
23. Вміти виконати хірургічне лікування при травмі зубів та м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки
24. Продемонструвати методи надання невідкладної допомоги - проведення штучного дихання, закритого масажу серця.

ПЕРЕЛІК КОНТРОЛЬНИХ ПИТАНЬ

Пропедевтика хірургічної стоматології

1. Організація хірургічної стоматологічної допомоги населенню України в амбулаторних та стаціонарних умовах.
2. Етапи розвитку хірургічної стоматології в Україні. Внесок вітчизняних вчених.
3. Асептика та антисептика під час операцій на щелепно-лицевій ділянці в умовах поліклініки та стаціонару.
4. Асептичні та антисептичні аспекти профілактики СНІДу і вірусного гепатиту в поліклінічній та стаціонарній практиці хірурга-стоматолога.
5. Способи підготовки рук хірурга-стоматолога до операції в амбулаторних умовах та стаціонарі.
6. Імунобіологічні особливості тканин щелепно-лицевої ділянки. Роль місцевого імунітету при перебігу одонтогенної інфекції.
7. Обстеження хворого в хірургічному відділенні стоматологічної поліклініки та стаціонарі. Медична документація.
8. Біль, його компоненти, провідні шляхи. Роль для організму. Реакція організму на біль, операційну травму.
9. Лікарські речовини для місцевого знечуження, їх хімічний склад, механізм дії. Прописи.
10. Способи виготовлення, зберігання та оцінка якості розчинів для місцевого знеболення. Проби на новокаїн І.С.Лукомського та з хлораміном "В" Гуцан.
11. Пролонгування дії місцевих анестетиків. Судиннозвужувальні засоби. Дозування. Прописи. Інтоксикація адреналіном.
12. Види місцевого знечуження в щелепно-лицевій ділянці. Способи виконання.
13. Потенційоване місцеве знечуження: принципи премедикації, основні інгредієнти лікарських речовин, які входять до складу схем премедикації, недоліки та переваги.

14. Медикаментозна підготовка (премедикація) хворого до операції на щелепно-лицевій ділянці в умовах поліклініки та стаціонару. Можливі ускладнення потенційованого знеболення.
15. Загальні ускладнення при місцевій анестезії. Анафілактичний шок. Реанімаційні заходи.
16. Місцеві ускладнення при місцевому знечуленні в щелепно-лицевій ділянці. Профілактика, діагностика, лікування.
17. Види та особливості проведення загального знечулення під час операцій на щелепно-лицевій ділянці в поліклініці та стаціонарі. Показання та протипоказання.
18. Фармакологічні препарати для наркозу, механізм їх дії. Нейролептаналгезія. Показання та протипоказання в хірургічній стоматології.
19. Загальні та місцеві ускладнення при проведенні наркозу. Профілактика. Реанімаційні заходи.
20. Показання та протипоказання до застосування різних видів місцевого та загального знечулення при операціях на щелепно-лицевій ділянці в умовах поліклініки та стаціонару.
21. Центральна анестезія при виключенні II гілки трійчастого нерва. Зони іннервації, показання, техніка виконання. Профілактика ускладнень.
22. Центральна анестезія при виключенні III гілки трійчастого нерва. Зони іннервації показання, техніка виконання. Профілактика ускладнень.
23. Анестезія за Берше-Дубовим-Уваровим. Показання і методика проведення.
24. Анестезія за Вишневським в підскроневій ямці. Тригерно-симпатична блокада. Показання. Методика проведення.
25. Торусальна анестезія за Вейсбремом. Зони дії. Показання. Методика виконання. Профілактика ускладнень.
26. Екстраоральний метод мандибулярної анестезії. Зони дії. Показання. Методика виконання. Профілактика ускладнень.
27. Аподактильний спосіб інтраоральної мандибулярної анестезії. Зони дії. Показання. Методика виконання. Профілактика ускладнень.

28. Пальцевий метод інтраоральної мандибулярної анестезії. Зони дії. Показання. Методика виконання. Профілактика ускладнень.
29. Знечулення щічного нерва. Види. Зони дії. Методика виконання. Показання.
30. Ментальна анестезія. Зони дії, показання, методика.
31. Інфраорбітальна анестезія. Зони дії. Показання. Методика виконання. Можливі ускладнення, її профілактика і лікування.
32. Туберальна анестезія. Зони дії. Показання. Методика виконання. Можливі ускладнення, її профілактика і лікування.
33. Анестезія навколо різцевого отвору. Зони дії. Показання. Методика виконання. Можливі ускладнення, профілактика і лікування.
34. Плексуальна анестезія. Зони дії. Показання. Методика виконання. Профілактика ускладнень.
35. Методики знечулення при видаленні нижніх молярів.
36. Знечулення при проведенні секвестректомії в ментальному відділі нижньої щелепи.
37. Знечулення при видаленні верхніх різців. Виписати рецепт - 2 % розчин новокаїну.
38. Знечулення при видаленні верхніх премолярів.
39. Знечулення при розтині поверхневої флегмони ЩЛД.
40. Знечулення при розтині глибокої флегмони ЩЛД та шиї.
41. Загальні ускладнення під час і після знечулення. Профілактика, допомога.
42. Підготовка стоматологічного хворого до ургентного оперативного втручання в умовах поліклініки та стаціонару.
43. Підготовка стоматологічного хворого до планового оперативного втручання в умовах поліклініки та стаціонару.
44. Місцеві ускладнення під час і після ін'єкції анестетика. Профілактика, лікування.
45. Тактика лікаря при помилковому введенні замість анестетика неін'єкційного розчину.

46. Зомління, колапс, шок. Клінічний перебіг, допомога стоматологічному хворому в умовах амбулаторії.
47. Місцеві ускладнення при проведенні анестезії в ЩЛД: етіологія, патогенез, клінічна картина, допомога, профілактика.
48. Особливості знечулення при видаленні зубів у хворих на інфаркт міокарда, цукровий діабет, серцево-судинні захворювання.
49. Знечулення при видаленні слинного каменя.
50. Знечулення при синуситі.
51. Вибір методу знечулення у хворих з алергічним статусом.
52. Особливості знечулення у осіб похилого віку.
53. Сучасні знеболювальні засоби (анестетики), обладнання: дія, недоліки та переваги.
54. Сучасні методики знечулення при стоматологічних операціях, принципи подальшого розвитку методів знечулення.
55. Підготовка хворого та порожнини рота до операції видалення зуба.
56. Операція видалення зуба. Етапи. Особливості видалення окремих груп зубів та коренів на верхній та нижній щелепах.
57. Ускладнення при видаленні зубів на нижній та верхній щелепах. Діагностика, лікування.
58. Інструментарій для типового і атипового видалення зуба, його призначення, дія.
59. Інструментарій для видалення зубів та коренів на верхній щелепі. Будова та правила користування.
60. Інструментарій для видалення зубів та коренів на нижній щелепі. Будова та правила користування.
61. Атипове видалення зубів. Методика. Догляд за післяопераційною раною.
62. Види та термін загоєння післяекстракційної рани.
63. Атипове видалення ретенційних та дистопованих зубів. Показання. Методика виконання операції. Альвеолектомія. Ускладнення та їх лікування.
64. Кровотеча після видалення зуба: її причини, методи зупинки, профілактика.

65. Альвеоліт: етіологія, лікування. Догляд за раною в післяопераційному періоді.
66. Ямковий біль: етіологія, клініка, лікування.
67. Тактика лікаря при перфорації дна гайморової пазухи під час видалення зуба.
68. Тактика лікаря при проштовхуванні зуба у верхньощелепну пазуху.
69. Специфіка підготовки хворого із захворюванням крові до видалення зуба.
70. Тактика лікаря при проштовхуванні зуба в тканини дна порожнини рота.
71. Перелом зуба: методика видалення, необхідні інструменти.
72. Видалення зуба з ракової пухлини: у хворого на гіпертонічну хворобу, інсульт, інфаркт міокарда.
73. Видалення зуба з ракової пухлини: у хворого на лейкоз.
74. Хронічні одонтогенні запальні вогнища у хворих із соматичною локальною та системною патологією. Тактика стоматолога.
75. Хронічні одонтогенні запальні вогнища у хворих до та після операцій на черевній порожнині, грудній клітці. Тактика стоматолога.
76. Причини перелому щелеп при видаленні зубів. Тактика лікаря.
77. Профілактика аспірації зубів, перелому та вивиху нижньої щелепи під час видалення зубів.

Запальні процеси щелепно-лицевої ділянки

1. Хвороби прорізування зубів. Дистопія та ретенція. Клініка, діагностика. Показання та методики видалення зубів.
2. Перикоронит. Причини, класифікація, клініка, діагностика, методики консервативного та хірургічного лікування.
3. Етіологія, патогенез та класифікація запальних процесів у щелепно-лицевій ділянці.
4. Гострий періодонтит. Класифікація, клініка, діагностика і лікування.
5. Хронічний періодонтит. Класифікація. Клініка, діагностика.
6. Хронічний гранулематозний періодонтит, клініка та діагностика. Види гранулеми, теорії походження епітелію в гранулемах.

7. Хірургічні методи лікування хронічного періодонтиту. Резекція верхівки кореня. Показання, методика виконання, можливі ускладнення, їх профілактика.
8. Хірургічні методи лікування хронічного періодонтиту. Гемісекція, ампутація, реплантація. Показання. Методика виконання. Можливі ускладнення та їх профілактика.
9. Реплантація зуба: одномоментна і відтермінована, показання і протипоказання, методика операції, ускладнення. Типи з'єднання кореня зуба з ямкою.
10. Причини загострень хронічного періодонтиту, патогенез. Лікування, профілактика ускладнень.
11. Періостит щелеп: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, диференціальна діагностика, лікування.
12. Лікування гострого гнійного одонтогенного періоститу щелеп.
13. Остеомієліт щелеп. Етіологія, теорії патогенезу, класифікація.
14. Одонтогенний остеомієліт щелеп. Гостра стадія. Клініка, діагностика, лікування.
15. Одонтогенний остеомієліт щелеп. Хронічна стадія. Клініка, діагностика. Консервативне лікування. Операція секвестрэктомії. Показання, терміни виконання та її методика. Профілактика ускладнень.
16. Особливості клінічного перебігу одонтогенного остеомієліту- нижньої та верхньої щелеп. Залежність від анатомо-топографічних особливостей. Ускладнення остеомієліту.
17. Диференційна діагностика гострого періодонтиту, періоститу та остеомієліту щелеп.
18. Особливості клінічного перебігу, діагностики і лікування неодонтогенного гострого остеомієліту щелеп.
19. Гематогенний гострий остеомієліт верхньої щелепи: етіологія, клініка, ускладнення і лікування.

20. Актиномікоз щелепно-лицевої ділянки: клініка, диференціальна діагностика, лікування.
21. Сифіліс щелепно-лицевої ділянки: клініка, диференціальна діагностика, лікування.
22. Туберкульоз щелепно-лицевої ділянки: клініка, диференційна діагностика, лікування.
23. Хірургічна анатомія клітковинного простору щелепно-лицевої ділянки. Шляхи поширення одонтогенної інфекції.
24. Абсцес та флегмона щелепно-лицевої ділянки. Запальні клінічні ознаки, діагностика.
25. Абсцес та флегмона щелепно-лицевої ділянки. Принципи комплексного лікування.
26. Флегмона підскроневої та крилопіднебінної ямок. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
27. Флегмона скроневої ділянки. Причини виникнення, клініка, діагностика, лікування.
28. Абсцеси та флегмони підочної та вилицевої ділянок. Причини, клініка, діагностика, лікування.
29. Абсцес та флегмона піднижньощелепного клітковинного простору. Його хірургічна анатомія. Причини, клініка, діагностика, лікування.
30. Абсцес і флегмона крилоподібно-нижньощелепного клітковинного простору. Хірургічна анатомія, причини, клініка, діагностика, лікування.
31. Абсцес і флегмона підмасетеріального клітковинного простору. Хірургічна анатомія. Причини, клініка, діагностика, лікування.
32. Абсцес і флегмона привушно-жувальної ділянки. Причини, хірургічна анатомія, клініка, діагностика, лікування.
33. Абсцес і флегмона щічної ділянки. Хірургічна анатомія, причини. Клініка, діагностика, лікування.
34. Абсцес і флегмона позащелепної ділянки. Хірургічна анатомія, причини, клініка, діагностика, лікування.

35. Абсцес та флегмона язика. Причини, клініка, діагностика, лікування.
36. Флегмона дна порожнини рота. Хірургічна анатомія, причини, клініка, діагностика, лікування.
37. Абсцес щелепно-язикового жолобка. Хірургічна анатомія, причини, клініка, діагностика, лікування.
38. Гнилiсно-некротична флегмона Жансуля-Людвіга. Хірургічна анатомія, причини, клініка, діагностика, лікування.
39. Абсцес і флегмона навкологлоткового клітковинного простору. Хірургічна анатомія, причини, клініка, діагностика, лікування.
40. Одонтогенна та неодонтогенна флегмона ЩЛД: диференційна діагностика, особливості клінічного перебігу, лікування ускладнення
41. Клініка, топографічна анатомія та лікування флегмони шиї.
42. Загальне лікування флегмон ЩЛД. Виписати необхідні рецепти.
43. Одонтогенний медіастеніт: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика.
44. Диференційна діагностика одонтогенного медіастениту, хірургічне та медикаментозне лікування.
45. Сепсис, інфекційно-токсичний шок. Етіологія, клініка, диференційна діагностика, лікування.
46. Тромбофлебіт вен обличчя, тромбоз печеристого синусу. Етіологія, клініка, диференційна діагностика, лікування.
47. Одонтогенний абсцес мозку, менінгіт. Етіологія, клінічна картина, лікування.
48. Одонтогенний синусит. Етіологія, класифікація, клініка, діагностика.
49. Одонтогенний синусит. Консервативне та хірургічне лікування. Ускладнення та їх профілактика.
50. Клініка, діагностика і лікування артриту та артрозу скронево-нижньощелепного суглоба. Виписати необхідні рецепти.
51. Лімфаденіт щелепно-лицевої ділянки: класифікація, клініка, диференціальна діагностика, лікування.

52. Фурункул та карбункул щелепно-лицевої ділянки: класифікація, клініка, ускладнення та лікування.
53. Гостре запалення слинних залоз: класифікація, клінічний перебіг, лікування.
54. Слинокам'яна хвороба: етіологія, клініка, ускладнення і лікування.
55. Псевдопаротит Генценберга та паротит.
56. Хронічне запалення слинних залоз: класифікація, клінічний перебіг, лікування.
57. Системні захворювання слинних залоз: хвороба Мікуліча, синдром Шегрена.
58. Нома. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лікування. Диференціальна діагностика, ускладнення.
59. Бешиха обличчя. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лікування. Диференціальна діагностика, ускладнення.
60. Дифтерія. Етіологія, патогенез, клінічна картина, лікування. Диференціальна діагностика, ускладнення.
61. СНІД. Прояви в порожнині рота.

Травматологія ЩЛД

1. Загальна характеристика, перебіг, діагностика пошкоджень обличчя та щелеп.
2. Класифікація пошкоджень тканин щелепно-лицевої ділянки (Д.А.Ентіна-Б.Д.Кабакова).
3. Рентгенологічні укладки для діагностики пошкоджень кісток лицевого черепа.
4. Пошкодження м'яких тканин обличчя: класифікація, перебіг, особливості хірургічної обробки.
5. Види швів і шовних матеріалів. Косметичні шви: призначення та модифікації.
6. Вивихи та переломи зубів: класифікація, клініка, діагностика, методи іммобілізації, лікування.
7. Вивихи нижньої щелепи: класифікація, клініка, діагностика, лікування.
8. Переломи нижньої щелепи: класифікація, клініка, діагностика.

9. Переломи верхньої щелепи: класифікація, клініка, діагностика.
10. Переломи вилицевих дуг і кісток: класифікація, клініка, діагностика, лікування.
11. Пошкодження кісток носа: класифікація, клініка, діагностика.
12. Передня та задня тампонада носа: покази, техніка.
13. Принципи лікування переломів верхньої та нижньої щелеп.
14. Тимчасова (транспортна) іммобілізація при пошкодженнях кісток щелепно-лицевої ділянки, види, принципи, вимоги.
15. Назубні шини Тігерштедта та їх модифікації.
16. Лабораторні шини та їх використання при пошкодженнях щелеп.
17. Постійна (лікувальна) іммобілізація щелеп назубними, зубонаясенними, наясенними шинами, капами. Недоліки та переваги.
18. Остеосинтез нижньої щелепи: показання, види, методи, обладнання, біологічні та біомеханічні принципи.
19. Остеосинтез верхньої щелепи: показання, види, методи, обладнання, біологічні та біомеханічні принципи.
20. Ортопедично-апаратний метод лікування пошкоджень щелеп, з їх дефектами: види, покази.
21. Регенерація кісткової тканини, види. Методи оптимізації регенерації кісткової тканини.
22. Комбіновані пошкодження щелеп: особливості клініки та надання допомоги.
23. Ранні загальні та місцеві ускладнення ушкоджень щелепно-лицевої ділянки (кровотеча, асфіксія, шок). Клініка, діагностика, лікування.
24. Пізні ускладнення та наслідки ушкоджень щелепно-лицевої ділянки. Клініка, діагностика, лікування.
25. Поєднані пошкодження щелепно-лицевої ділянки: класифікація, особливості перебігу, діагностика ліквореї, принципи надання допомоги.
26. Травматична хвороба.
27. Опіки обличчя: класифікація, особливості перебігу, надання допомоги.
28. Лікування наслідків опіків обличчя.

4. ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми виробничої лікарської практики для студентів 4-го курсу стоматологічних факультетів.

Поточний контроль здійснюється відповідно до конкретних цілей. Одним із видів діяльності студентів та контролю його з боку керівника практики є ведення щоденника виробничої практики. Щоденник є основним документом на період виробничої практики, включаючи її захист. Студенти зобов'язані за період практики кожен день записувати в щоденник все, що зроблено за добу. У ньому ж, в загальній послідовності відображається суспільно-корисна робота (випуски санітарних бюлетенів, написання рефератів, проведення бесід в організованих колективах та ін.).

Не менше двох разів на тиждень студент повинен подати щоденник на перевірку асистенту (доценту) – керівнику виробничої практики від кафедри і щоденно – на підпис безпосередньому керівникові (лікарю-стоматологу від лікувального закладу).

Після завершення практики студент заповнює підсумковий звіт про виконану роботу. Після закінчення виробничої практики, складання цифрового та текстового звітів студенту видається характеристика та рецензія на щоденник підписані безпосереднім керівником виробничої практики та головним лікарем. При написанні характеристики та рецензії слід відображати такі показники: рівень теоретичної підготовки, оволодіння практичними навичками, знання рецептури, дотримання основ деонтології та етики, ставлення студента до оволодіння практичними навичками. Характеристика повинна бути завірена печаткою лікувального закладу, де проводилась виробнича практика. Наявність заповненого відповідно форми та завіреного підписом керівника практики щоденника та підсумкового звіту є обов'язковим для допуску студента до підсумкового заняття.

В програмі була застосована така система оцінювання.

Поточне оцінювання. Керівники виробничої практики щоденно аналізують та здійснюють контроль роботи студентів у відділеннях (студент не повинен мати пропусків), якість ведення щоденника, якість оволодіння практичними навичками визначеними переліком, застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря.

Перелік практичних навичок та вмінь на час проходження виробничої практики

№ з/п	Перелік практичних навичок	Бали (від 3 до 5)
1.	Продемонструвати вміння застосовувати принципи медичної деонтології у хірургічній стоматологічній практиці.	
2.	Продемонструвати володіння сучасними методами та принципами санітарно-просвітницької роботи.	
3.	Визначити основні структурні підрозділи організації стоматологічної хірургічної допомоги населенню України.	
4.	Демонструвати вміння збирати скарги та анамнез.	
5.	Демонструвати вміння заповнення медичної документації.	
6.	Провести пальпаторне дослідження при запальних захворюваннях, пошкодженнях м'яких тканин та кісток щелепно-лицевої ділянки,.	
7.	Вміти взяти мазок, відбиток для цитологічного дослідження.	
8.	Володіти методами виконання місцевого знеболювання в щелепно-лицевій ділянці (аплікаційне, інфільтративне).	
9.	Володіти методами виконання провідникового знеболювання на верхній щелепі.	
10.	Володіти методами виконання провідникового знеболювання на нижній щелепі.	
11.	Провести типове видалення зубів.	

12.	Провести нетипове видалення зубів.	
13.	Провести видалення напівретинованих та ретинованих зубів.	
14.	Здійснити розкриття субперіостальних абсцесів.	
15.	Здійснити розкриття абсцесів м'яких тканин, флегмон.	
16.	Продемонструвати розсічення та висічення слизової оболонки при перикоронітах.	
17.	Володіти методикою видалення секвестрів при обмеженому остеомієліті.	
18.	Провести зупинку кровотечі після видалення зуба.	
19.	Здійснити тампонування та ушивання ямки при перфорації верхньощелепної пазухи.	
20.	Вміти зробити пункцію при запальних процесах щелепно-лицевої ділянки.	
21.	Вміти виконати хірургічне лікування хронічного періодонтиту (резекція верхівки, гемісекція, ампутація, короно-радикулярна сепарація, реплантація).	
22.	Провести зондування нориці, протоків слинних залоз, видалення конкрементів з протоків.	
23.	Вміти виконати хірургічне лікування при травмі зубів та м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки	
24.	Продемонструвати методи надання невідкладної допомоги - проведення штучного дихання, закритого масажу серця.	
Сума балів за засвоєння практичних навичок (72-120):		

Критерії оцінювання виконання практичних навичок:

5 балів – отримує студент, який усно чи письмово виклав запропоновану маніпуляцію та ґрунтовно описав її на достатньо високому теоретичному рівні, а також продемонстрував засвоєння практичної навички у повному обсязі.

4 бали - отримує студент, який усно чи письмово виклав запропоновану маніпуляцію та надав їй теоретичний опис, але допустив при цьому несуттєві помилки. Обсяг продемонстрованої практичної навички був достатнім.

3 бали – отримує студент, який усно чи письмово виклав запропоновану маніпуляцію та надав їй теоретичний опис, але допустив при цьому суттєві помилки. Студент може продемонструвати практичну навичку лише на найпростішому рівні.

Навичка вважається незарахованою, якщо студент усно чи письмово не виклав запропоновану маніпуляцію та/або не надав їй достатній теоретичний опис. Студент не засвоїв практичну навичку в процесі виробничої практики.

ПІДСУМКОВЕ ЗАНЯТТЯ (ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ЗАЛІК)

Підсумковий контроль студенти складають в останній день практики комісії, до складу якої входять керівники практики від Університету і, за можливості, від баз практики. До захисту практики на підсумковому занятті допускається студент, який на 100 % виконав програму виробничої практики, надав обґрунтовані відповіді на запитання щодо змісту щоденника, та набрав мінімальну кількість балів за поточне проходження практики (72 бали), представив звіт за практику та позитивну характеристику загального керівника від бази практики.

Критерії оцінювання підсумкового контролю з практики:

Підсумкове заняття виробничої лікарської практики студентів 4-го курсу передбачає розв'язання двох ситуаційних задач, що включає теоретичний опис та демонстрацію вмінь і практичних навичок:

Практична навичка 1 - збір скарг, анамнезу.

Практична навичка 2 - огляд хворого, інструментальне обстеження, інтерпретація додаткових методів обстеження.

Практична навичка 3 - встановлення діагнозу, визначення плану лікування та заповнення відповідної документації.

Практична навичка 4 - виконання лікувальної маніпуляції.

Практична навичка 5 - призначення післяопераційного лікування, рекомендації.

Кількість балів за підсумкове заняття виставляється згідно з існуючим положенням від 50 до 80 балів та складається із суми балів за обидві ситуаційні задачі.

Можлива кількість балів за ситуаційну задачу становить від 25 до 40 та складається із суми балів за кожен із п'яти практичних навичок.

8 балів – отримує студент, який письмово виклав запропоновану маніпуляцію та ґрунтовно описав її на достатньо високому теоретичному рівні, а також продемонстрував засвоєння практичної навички у повному обсязі.

7 балів – отримує студент, який письмово виклав запропоновану маніпуляцію та надав їй теоретичний опис, але допустив при цьому несуттєві помилки. Обсяг продемонстрованої практичної навички був достатнім.

6 балів – отримує студент, який письмово виклав запропоновану маніпуляцію та надав їй теоретичний опис, але допустив при цьому суттєві помилки. Студент продемонстрував лише найпростіший рівень виконання навички.

5 балів – отримує студент, який письмово виклав запропоновану маніпуляцію та надав їй теоретичний опис, але допустив при цьому суттєві помилки. Студент не зміг правильно продемонструвати виконання практичної навички.

Практична навичка не зараховується студенту, який письмово не виклав суть необхідної практичної навички та/або не надав їй достатній теоретичний опис. Студент не засвоїв практичну навичку у процесі виробничої практики.

Оцінка за практику складається з суми балів за виконання студентом практичних навичок, які перевіряються безпосереднім керівником від бази практики (максимум 120 балів – мінімум 72 бали), та балів за підсумковий

контроль, що виставляються при проведенні диференційованого заліку (максимум 80 балів – мінімум 50 балів).

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка за практику заноситься керівником від Університету до щоденника, залікової книжки студента і заліково-екзаменаційної відомості. Впродовж трьох днів після закінчення практики керівник від Університету подає відомість до відповідного деканату, звіт про проведення практики - до відділу практики Університету. Щоденник практики зберігається на кафедрі впродовж 1 року.

5. ОСНОВНА І ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Маланчук В.О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник; У 2 т. – Т.1/ Маланчук В.О., Воловар О.С., Гарляускайте І.Ю. – К.: Логос, 2011 – 627 с.
2. Маланчук В.О.. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник; У 2 т. – Т. 2/ Маланчук В.О., Логвіненко І.П., Маланчук Т.О. та ін. – К.: ЛОГОС, 2011–606 с .
3. Тимофєєв О.О. Щелепно-лицева хірургія: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. — 2-ге вид, випр. Затверджено МОН / О.О. Тимофєєв — К., 2017. — 752 с.
4. Алгоритми виконання практичних навичок з хірургічної стоматології: навч.-метод. посіб. для студентів стомат. ф-тів ВНЗ МОЗ України / Я. П. Нагірний [та ін.]. - Тернопіль: ТДМУ: Укрмедкнига, 2017. - 102 с.: іл.
5. Ломницький І.Я. Алгоритми практичних навичок з хірургічної стоматології: навч. посіб. / за ред. Ломницького І.Я. – Львів: ГалДент, 2011- 59 с.
6. Ломницький, І. Я. Пропедевтика хірургічної стоматології : навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / І. Я. Ломницький. - Львів : ГалДент, 2001. - 114 с.
7. Харьков Л.В. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку: підручник / Л.В. Харьков, Л.М. Яковенко, І.Л. Чехова ; за ред. Л.В. Харькова. — К. : ВСВ «Медицина», 2015. — 496 с.
8. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.
9. Невідкладна допомога в практичній хірургічній стоматології (методичні вказівки) / уклад. Я.Е. Варес та ін. – Львів, 2014 – 34с.
8. Тимофеев А.А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. - К.: Червона Рута-Турс, 2004. - 1061 с.

9. Бернадский Ю.И. Основы челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии: Учеб. пособие, 3-е изд., перераб. и доп. - Витебск: Белмедкнига, 1998.-416 с.
10. Руководство по хирургической стоматологии. Под. ред. Евдокимова А.И. - М.: Медицина, 1972. - 584с.
11. Руководство по хирургической стоматологии и челюстно-лицевой хирургии: В 2-х томах. Т. 1 / Под ред. В.М. Безрукова, Т.Г. Робустовой. - Изд. 2-е, перераб. и доп. - М.: Медицина, 2000. – 776 с.
12. Руководство по хирургической стоматологии и челюстно-лицевой хирургии: В 2-х томах. Т. 2 / Под ред. В.М. Безрукова, Т.Г. Робустовой. - Изд. 2-е, перераб. и доп. - М.: Медицина, 2000. - 488 с.
13. Стоматология: Учебник / Под ред.Т.Г. Робустовой. - М.: Медицина, 2008. - 816 с.
14. Хирургическая стоматология: Учебник / Под ред. Т.Г. Робустовой. - М.: Медицина, 1999. - 576 с.
15. Хирургическая стоматология в схемах и таблицах: Учеб. пособие для студентов и врачей-интернов / Г.П. Рузин, А.А. Дмитриева - Харьков: ХГМУ, 2001. - 108 с.
16. Аветіков Д. С. Передпухлинні захворювання щелепно-лицевої ділянки : навч. посіб. для студ.стоматол. ф-тів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації та лікарів-інтернів / Аветіков Д. С., Соколова Н. А., Рузін Г. П. ; Вищ. держ. навч. закл. України "Укр. мед. стоматол. акад.", Каф. хірург. стоматології та щелеп.-лиц. хірургії з пластич. та реконструкт. хірургією голови та шиї, Харк. нац. мед. ун-т, Каф. хірург. стоматології та щелеп.-лиц. хірургії. - Полтава : АСМІ, 2012. - 66с.
17. Аветіков Д.С. Методологія алгоритму виконання практичних навичок в клініці хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних закладів IV рівня акредитації / Аветіков Д.С., Яценко І.В., Ставицький С.О.. ВДНЗУ «УМСА». – Полтава: 2012. – 68 с.

18. Алгоритми виконання практичних навичок з хірургічної стоматології: навч.-метод. посіб. для студентів стомат. ф-тів ВНЗ МОЗ України / Я. П. Нагірний [та ін.]. - Тернопіль: ТДМУ: Укрмедкнига, 2017. - 102 с.: іл.
19. Алгоритми виконання стоматологічних і медичних маніпуляцій для підготовки до Державної атестації студентів 5 курсу за спеціальністю "Стоматологія": навч. посібник для студентів стоматологічних факультетів, лікарів-інтернів, лікарів-стоматологів / Н. В. Біденко [та ін.] ; МОЗ України , НМУ ім. О. О. Богомольця, Стоматологічний факультет. - К. : Книга-плюс, 2017. - 408 с.
20. Алгоритм виконання стоматологічних маніпуляцій з дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» до комплексного практично-орієнтованого державного іспиту зі стоматології. за ред. проф. Л.М. Яковенко – К.: Книга плюс.-2017.-40 с.
21. Тимофеев А. А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии / А.А.Тимофеев. - 5-е изд., перераб. и доп. - Киев: Червона Рута-Турс, 2012. - 1048 с.
22. Тимофеев А.А. Челюстно-лицевая хирургия: Учебник для мед. ВУЗ IV ур. аккр. — 2 е изд., перераб. и доп. Утверждено МОН / Тимофеев А.А. — К., 2015. — 800 с.
23. Тимофеев О.О. Щелепно-лицева хірургія: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. — 2-ге вид, випр. Затверджено МОН / О.О. Тимофеев — К., 2017. — 752 с.
24. Харьков Л.В. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку: під-ручник / Л.В. Харьков, Л.М. Яковенко, І.Л. Чехова ; за ред. Л.В. Харькова. — К. : ВСВ «Медицина», 2015. — 496 с.

Додаткова література:

1. Основи стоматології: Підручник для мед. ВНЗ III—IV рів. акред. Рекомендовано МОЗ / За ред. В.О. Маланчука. — К., 2009. — 600 с.
2. Рибалов О. В. Основи стоматології: Підручник для студентів медичних

- факультетів вищих медичних закладів освіти III- IV рівнів акредитації / О. В. Рибалов, М. Г. Скікевич. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 232 с.
3. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології: навч. посібник . - 3-е вид., перероб. і доп. - Київ: Спалах, 2003
 4. Бернадський Ю.И. Травматология и восстановительная хирургия черепно-челюстно-лицевой области: учеб. пособие . - 3-е изд., перераб. і доп. – Москва: Мед. литература, 2003
 5. Ломницький І.Я. Алгоритми практичних навичок з хірургічної стоматології: навч. посіб. / за ред. Ломницького І.Я. – Львів: ГалДент, 2011
 6. Ломницький І.Я. Основи хірургічної стоматології. – 2-е вид., перероб. і доп. – Львів: ГалДент, 2008
 7. Ломницький, І. Я. Пропедевтика хірургічної стоматології : навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / І. Я. Ломницький. - Львів : ГалДент, 2001. - 114 с.
 8. Масний З. Травми щелепно-лицевої ділянки у дітей: текст лекції для студентів. – Львів, 2008.
 9. Мигович М. Місцеве знечуження тканин щелепно-лицевої ділянки: посіб. / М. Мигович, І. Мигович. – Львів, 2004
 10. Митченко В. І. Пропедевтика хірургічної стоматології : підруч. для студ. стомат. ф-тів ВМНЗ України III-IV рівнів акредитації. - Вінниця : Нова Книга, 2004. - 271 с.
 11. Грицай Н. М. Нейростоматологія : навч. посіб. для студ. вищ. мед. закл. освіти III-IV рівнів акредитації / Н. М. Грицай, Н. О. Кобзиста. - Київ : Здоров'я, 2001. - 142 с.
 12. Основи передпротезної хірургічної підготовки порожнини рота: Метод. розробка/ Готь І.М. [та ін.] – Львів: ГалДент, 2008.
 13. Посібник алгоритмів з хірургічної стоматології для підготовки до єдиного державного практично-орієнтованого іспиту / уклад. І. М. Готь [та ін]. – Львів, 2006
 14. Рузін Г. П. Хірургічна стоматологія в схемах і таблицях: навч. посіб. для

- студ. стомат. ф-тів вищих мед. навч. закл. IV рівня акредитації / Г. П. Рузін, А. А. Дмитрієва, О. Ю. Стоян ; за ред. Г. П. Рузіна. – Вінниця: Нова книга, 2007
15. Рузін Г. П. Основи технології операцій у хірургічній стоматології та щелепно-лицевій хірургії: навч. посіб. для студ. стоматол. ф-тів вищих мед. навч. закл. IV рівня акредитації / Г. П. Рузін, М. П. Бурих. – Вінниця: Нова книга, 2008.
 16. Соколов В. М. Щелепно-лицева хірургія. Реконструктивна хірургія голови та ший: підруч. для студ. стомат. ф-тів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації / В. М. Соколов, В. І. Митченко, Д. С. Аветіков. – Вінниця: Нова книга, 2006.
 17. Стоматологія : у 2 кн. : підруч. для лікарів-інтернів стомат. ф-тів післядипломної освіти вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / за ред. М. М. Рожка. - Київ : Медицина. - 2013 Кн. 2 / [авт. кол.: М. М. Рожко, І. І. Кириленко, О. Г. Денисенко та ін. ; рец.: В. С. Онищенко, Н. І. Смоляр]. - 992 с.
 18. Тимофеев А.А. Основы челюстно-лицевой хирургии: Учебное пособие / А.А. Тимофеев. - М.: ООО "Медицинское информационное агентство", 2007. - 696 с.
 19. Тимофеев А.А. Челюстно-лицевая хирургия [Текст] : учеб. / А. А. Тимофеев. - Киев : Медицина, 2010
 20. Тимофеев О.О. Щелепно-лицева хірургія : підруч. / О. О. Тимофеев. - Київ : Медицина, 2011
 21. Тимофеев А. А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии : учеб. пособие для студ. стомат. ф-тов мед. ин-тов и мед. ун-тов, врачей-интернов и врачей-курсантов мед. акад. последипломного образования / А. А. Тимофеев. - Киев : Червона Рута-Турс, 2002. - 1022 с.
 22. Тимофеев А. А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии / А.А.Тимофеев. - 4-е изд., перераб. и доп. - Киев : Червона Рута-Турс, 2004. - 1061 с.
 23. Ткаченко П.І., Гуржій О.В., Білоконь С.О. Гострі одонтогенні процеси щелепно-лищевої ділянки в дітей (періостит, остеомієліт, лімфаденіт). - Львів: Компакт-ЛВ, 2006.
 24. Харьков Л. В. Хірургічна стоматологія дитячого віку: підруч. для студ. вищ.

- мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / Л. В. Харьков, Л. М. Яковенко, І. Л. Чехова ; за ред. Л. В. Харькова. – Київ: Книга плюс, 2003
25. Харьков Л. В. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку : нац. підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / Л. В. Харьков, Л. М. Яковенко, І. Л. Чехова ; за ред. Л. В. Харькова. - Київ : Медицина, 2015. - 496 с.
26. Харьков Л.В. Хирургическая стоматология и челюстно-лицевая хирургия детского возраста : учебник / Л.В.Харьков, Л.Н.Яковенко, И.Л.Чехова. - Москва: Книга плюс, 2005
27. Черкашин С.І. Основи стоматології і щелепно-лицевої хірургії. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2003.
28. Черкашин С.І. Хвороби щелепно-лицевої ділянки: підручник. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2001.
29. Bauml, Philips R.W., Lund M.R. Textbook of Operative Dentistry = Підручник з хірургічної стоматології.- 3-rd ed.- Philadelphia: Saunders, 1995.- 661p.
30. Kharkov L. V. Pediatric oral and maxillofacial surgery : a textbook for students of higher medical educational institutions of the III-IV levels of accreditation / L. V. Kharkov, L. M. Yakovenko, N. V. Kiselyova ; ed. by L. V. Kharkov. - Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2015. - 103 с.
31. Oral and maxillofacial surgery= Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія. Part 1 : textbook for the students of stomatological faculties of higher medical education establishments of the IV level of accreditation / V. O. Malanchuk [et al.] ; ed. V. Malanchuk. – Вінниця: Нова книга, 2011
32. Oral and maxillofacial surgery= Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія. Part 2 : textbook for the students of stomatological faculties of higher medical education establishments of the IV level of accreditation / V. O. Malanchuk [et al.] ; ed. V. Malanchuk. – Вінниця: Нова книга, 2011.
33. Pohranychna, Ch. R. Infections of the maxillofacial area : guide of lectures on oral and maxillofacial surgery for the english-medium students of the 3rd year education at dentistry faculty (spring semester) [Текст] : methodological guide / Ch.

- R. Pohranychna, R. Z. Ogonovsky. - Lviv, 2011.
34. Pohranychna, Ch. R. Maxillofacial oncology : guide of lectures on oral and maxillofacial surgery for the english-medium students of the 5th year education at dentistry faculty (autumn semester) [Текст] : methodological guide / Ch. R. Pohranychna, R. Z. Ogonovsky. - Lviv, 2011.
35. Vares Ya.E., Ogonovsky R.Z., Pohranychna Ch.R. Principles of Local Dental Anaesthesia and Teeth Removal: An Illustrated Methodological Guide. – Lviv, 2007.
36. Timofieiev O.O. Anesthesia in Oral and Maxillofacial Surgery / O.O. Timofieiev, I.I. Fesenko. - Kyiv: OMF Publishing, 2016, 128 p.

6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підведення підсумків практики здійснюється при наявності всіх звітних документів, передбачених програмою з практики, і характеристики виробничої діяльності студента під час практики, підписаної безпосереднім і загальним керівником від бази практики.

Оцінка за практику враховується при розгляді питань про призначення стипендії нарівні з оцінками за іспити та інші диференційовані заліки.

Студенти, які не виконали програму практики без поважних причин, отримали незадовільну оцінку за практику і не ліквідували академічну заборгованість до початку наступного семестру, відраховуються з Університету.

Підсумки практики щорічно заслуховуються і обговорюються на засіданні кафедри, профільної методичної комісії, Вченій раді факультету та Університету.